

Notat

Til: Landsmøtet
Fra: Landsstyret
Dato: 12. juni 2024
Ref: 118417-1140

Notat – forslag til endret sammensetning av landsstyret etter regionreformen mv.

1. Innledning

I sak 13 for 2023 fattet landsstyret slikt vedtak:

«Vedtektsendringer (oppfølging fra strategimøtet)

Sekretariatet utarbeider et notat hvor det foreslås to vedtektsendringer.

[...]

Styret fant det ikke nødvendig å beramme et ekstraordinært landsmøte for å behandle evt. forslag til vedtektsendringer før 1. januar 2024. Saken vil dermed bli lagt frem av styret til behandling på det ordinære landsmøte i august 2024.

Vedtak:

Saken om vedtektsendringer settes opp på det fysiske styremøtet i april.»

På styremøtet 18. april 2024, i sak 24, fattet landsstyret videre slik vedtak:

«Sekretariatet redegjorde for at regionreformen åpner opp for tre mulige løsninger/endringer av vedtektene om styresammensetning: 1) beholde vedtektene slik de er med to medlemmer fra hvert fylke (totalt 31 med leder), endre til én representant fra hvert fylke (totalt 16 med leder), eller følge Stortingsvalget (totalt 19 med leder).

Sekretariatet gikk igjennom notatet oversendt styret før møtet. Styret påpekte utfordringen med at et for stort styre fort kan bli upraktisk og lite håndterbart. Styret besluttet å følge Stortingsvalget. Dette er en ordning som er god kjent, og vil også være den løsningen som er best i samsvar med størrelsen på fylkene antall medlemskommuner i det enkelte fylket (de fylkene med flest medlemskommuner vil få to styrerepresentanter).

Vedtak:

Notatet om vedtektsendringer omformuleres som et forslag fra landsstyret til landsmøtet om forslag til vedtektsendringer, som legges frem som beslutningsgrunnlag på sommermøtet.»

Bakgrunnen for forslaget om vedtektsendringer, er at det er landsstyrets oppfatning at landsstyret vil bli for stort dersom det fremdeles skal være to representanter fra hvert fylke etter reverseringen av

regionreformen som trådte i kraft 1. januar 2024. I forlengelsen av dette, foreslår landsstyret to ytterligere endringer i vedtektene:

- 1) Landsstyrets sammensetning endres slik at sammensetningen følger stortingsvalgs distriktene.
- 2) Vedtektene endres tilbake til slik de lød før regionreformen 1. januar 2020, for å sikre kjønnsbalansen i styret.
- 3) Definisjonen av landsdelene endres i samsvar med ny fylkesstruktur.

Forslaget til endringer utdypes nærmere i punkt 2-4 nedenfor.

2. Landsstyrets sammensetning § 6.1

2.1 Bakgrunn

Stortinget vedtok 14. juni 2022 å reversere deler av Solberg-regjeringens regionreform gjeldende fra 1. januar 2020.

Vedtaket trådte i kraft 1. januar 2024, og innebærer at følgende fylker er endret:

- Viken er delt inn i tre nye fylker: Østfold, Akershus og Buskerud.
- Vestfold og Telemark er delt inn i to nye fylker: Vestfold og Telemark.
- Troms og Finnmark er delt inn i to nye fylker: Troms og Finnmark.

Norgeskartet med de nye fylkesgrenser er fra 2024 slik: (se figur).

Reverseringen medfører at vi dag har flere fylkeskommuner enn ved valget i 2022. Dette har betydning for sammensetningen av landsstyret i LVK, ettersom vedtektene i § 6.1 har slik ordlyd:

«§ 6.1 Landsstyrets sammensetning og funksjonstid

Landsstyret velges av landsmøtet. Landsstyret består av leder og to representanter fra hvert fylke, herunder en kvinnelig og en mannlig representant. Landsstyremedlemmene med partipolitisk bakgrunn skal representere en partipolitisk bredde.

Hvert fylke har tre varamedlemmer. Varamedlemmer innkalles i den orden de er valgt. Leder, faste landsstyremedlemmer og varamedlemmer velges for to år.

Leder, faste landsstyremedlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges for inntil fire perioder i samme funksjon, slik at maksimal funksjonstid i samme funksjon blir 10 år.»

Bestemmelsen fikk sin någjeldende utforming i forbindelse med regionreformen som trådte i kraft 1. januar 2020. Frem til dette hadde Norge 19 fylker, og landsstyret besto av ett medlem fra hvert fylke som LVK hadde medlemskommuner i¹, i tillegg til leder, dvs. totalt 18 medlemmer.

Vedtektsendringen i forbindelse med regionreformen i 2020, innebar en økning til to representanter fra hvert fylke; én kvinne og én mann. Begrunnelsen for endringen var at dette var nødvendig for å unngå at landsstyret ble *for lite*. F.eks. ville Østfold og Buskerud, som tidligere var representert med én representant hver, fått kun én representant til sammen når de ble sammenslått med Akershus til Viken. Tilsvarende gjaldt for Hedmark og Oppland (som ble Innlandet), Nord- og Sør-Trøndelag (som ble Trøndelag), Sogn og Fjordane og Hordaland (som ble Vestland), Vest- og Aust-Agder (som ble Agder og hhv. Troms og Finnmark (som ble Troms og Finnmark). Uten endringene ville landsstyret bestått av kun én representant fra hver av de nye fylkene, og til sammen kun 10 styremedlemmer.

Vedtektsendringen medførte at landsstyret fra 2020 har bestått av to landsstyreprerentanter fra hvert fylke, og har frem til i dag bestått av 20 medlemmer i tillegg til leder.

Reverseringen av regionreformen medfører at LVK har medlemskommuner i 13 fylker, noe som vil medføre at styret etter 1. januar 2024 vil bestå av 26 medlemmer i tillegg til leder, dersom vedtektene ikke endres. Styrets oppfatning er at dette vil være for mange til at styret kan fungere godt.

2.2 Forslag til endring i tråd med inndelingen av stortingsvalgdistrikter

Landsstyret foreslår at vedtektene endres slik at landsstyret består av én representant fra hvert *stortingsvalgdistrikt*.

Forslaget innebærer at landsstyret vil bestå av én representant fra hvert av stortingsvalgdistriktene hvor LVK har medlemskommuner, i tillegg til leder².

Forslaget frikobler landsstyrets sammensetning fra fylkeskommunestrukturen. En slik sammensetning kan hindre eventuelle urimelige utslag, f.eks. ved at Østfold – som har få medlemskommuner – vil få like god representasjon i landsstyret som fylkene som ikke deles gjennom reverseringen, som f.eks. Agder som har 10 medlemskommuner, Trøndelag som har 10 medlemskommuner, og Innlandet som har 10 medlemskommuner.

Ettersom inndelingen av stortingsvalgdistrikter frem til 2020 samsvarte med fylkeskommunestrukturen, innebærer forslaget en gjeninnføring av den geografiske inndelingen av landsstyret som gjaldt tidligere.

I tillegg vil forslaget kunne gi større forutsigbarhet og robusthet mot fremtidige endringsbehov, da en anser at det er mindre sannsynlig at det vil skje endringer i inndelingen i distrikter for stortingsvalget enn at det vil skje ytterligere endringer i fylkeskommunestrukturen.

2.3 Forslag til ny ordlyd

På denne bakgrunn foreslår landsstyret følgende endring i ordlyden i vedtektene § 6.1:

¹ LVK hadde ikke medlemskommuner i Oslo og Akershus

² LVK har for tiden medlemskommuner i samtlige valgdistrikter, med unntak for Oslo, Akershus og Vestfold.

«§ 6.1 Landsstyrets sammensetning og funksjonstid

Landsstyret velges av landsmøtet. Landsstyret består av leder og én representant fra hvert stortingsvalgdistrikt hvor LVK har medlem. Landsstyremedlemmene med partipolitisk bakgrunn skal representere en partipolitisk bredde.

Hvert fylke har tre varamedlemmer. Varamedlemmer innkalles i den orden de er valgt. Leder, faste landsstyremedlemmer og varamedlemmer velges for to år.

Leder, faste landsstyremedlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges for inntil fire perioder i samme funksjon, slik at maksimal funksjonstid i samme funksjon blir 10 år. [Understreket her]»

2.4 Forslag for å ivareta kjønnsbalanse i landsstyret**2.4.1 Innledning**

Forslaget om å endre styrets sammensetning til én representant fra hvert av stortingsvalgdistriktene hvor LVK har medlemskommuner, i tillegg til leder, vil innebærer en reduksjon fra to til én representant fra hvert valgdistrikt. Dette innebærer at det må innføres en annen mekanisme for å sikre den totale kjønnsbalansen i landsstyret enn gjeldende ordning, hvor dette ivaretas gjennom at det er én kvinne og én mann fra hvert fylke.

Landsstyret ser det slik at det må bli en oppgave for valgkomitéen – som ellers har ansvar for bl.a. den partipolitiske bredden i landsstyret – å sikre god kjønnsfordeling. Det var en slik ordning som gjaldt frem til regionreformen i 2020, og landsstyret foreslår at den tidligere ordlyden gjeninntas i vedtektenes § 10.2 om valgkomitéens oppgaver.

2.4.2 Forslag til ny ordlyd

På denne bakgrunn foreslår landsstyret følgende tillegg (understreket) i ordlyden i vedtektene § 10.2:

«Valgkomiteen har som oppgave

- Å fremme forslag for landsmøtet på valg av leder*
- Å fremme forslag for landsmøtet på valg av landsstyremedlemmer med vara*
- Etter valget – å fremme forslag for landsstyret på valg av nestleder og arbeidsutvalg*

Valgkomiteen skal samordne valg på landsstyremedlem i de enkelte fylker slik at det nye landsstyret sikres en best mulig kjønnsbalanse og en bred partipolitisk representasjon. Valgkomiteen har ikke besluttende myndighet, men skal gi råd og veiledning til de enkelte medlemskommuner innenfor gjeldende vedtekter».

2.5 Definisjon av landsdelene Nordafjelske, Østafjelske og Vestafjelske**2.5.1 Innledning**

Vedtektene har følgende ordlyd i § 9 om «Arbeidsutvalget»:

«§ 9.1 Arbeidsutvalgets sammensetning og funksjonstid

Arbeidsutvalget består av fire medlemmer, hvorav LVKs leder utgjør arbeidsutvalgets leder. Landsstyret velger resten av arbeidsutvalget blant sine medlemmer, til sammen tre personer hvorav en velges som landsstyrets nestleder. Arbeidsutvalget skal bestå av en representant med personlig varamedlem fra Nordafjelske, Østafjelske og Vestafjelske.»

Bestemmelsen fastslår at landsstyret skal velge et arbeidsutvalg med ett medlem fra hhv. de tre regionene Nordafjelske, Østafjelske og Vestafjelske (i tillegg til leder). Disse er definert/avgrenset slik i § 2 femte avsnitt:

«Der hvor vedtektene refererer til landsdelene Nordafjelske, Østafjelske og Vestafjelske skal det forstås slik:

- *Nordafjelske: Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark*
- *Østafjelske: Innlandet, Viken og Vestfold og Telemark.*
- *Vestafjelske: Agder, Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal.»*

Ordlyden i vedtektene må endres ettersom Viken ikke lenger eksisterer som fylkeskommune. Dette innebærer å erstatte «Viken» med «Buskerud, Østfold, Akershus» under punktet «Østafjelske».

2.5.2 Forslag til ny ordlyd

På denne bakgrunn foreslår landsstyret følgende tillegg (understreknet) i ordlyden i vedtektene § 2 femte avsnitt:

«Der hvor vedtektene refererer til landsdelene Nordafjelske, Østafjelske og Vestafjelske skal det forstås slik:

- *Nordafjelske: Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark*
- *Østafjelske: Innlandet, Buskerud, Østfold, Akershus, Vestfold og Telemark.*
- *Vestafjelske: Agder, Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal.»*